

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 24

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos, care se referă la textul încadrat cu chenar.

- Ioane, cată să nu dăm cinstea pe rușine și pacea pe gâlceavă!... Ai să pleci unde zic eu. Și Zaharia lui Gâtlan merge cu tine. Luca Moșneagu, megieșul* nostru, vă duce cu căruța cu doi cai ca niște zmei. Ia, mai bine, răpezi-te până la el de vezi, gata-i de drum? Că mâine des-diminează, cu ajutorul Domnului, plecați.

- Nu mă duc, mamă, nu mă duc la Socola*, macar să mă omori! ziceam eu, plângând cu zece rânduri de lacrimi. Mai trăiesc ei oamenii și fără popie.

- Degeaba te mai sclifosești, Ioane, răspunse mama cu nepăsare! la mine nu se trec acestea... Pare-mi-se că știi tu moarea* mea... Să nu mă faci, ia acuș, să ieu culeșerul* din ochiță și să te dezmiard cât ești de mare! Apoi cheamă pe tata și-i zice hotărâtor:

- Spune-i și d-ta băietului, omule, ce se cuvine, ca să-și ia nădejdea și să-și caute de drum.
- Mai rămâne vorbă despre asta? zise tata posomorât. Are să urmeze cum știm noi, nu cum vrea el, că doar nu-i de capul său. Când m-ar bate numai atâta grijă, măi femeie, ce mi-ar fi? Dar eu mă lupt cu gândul cum să-i port de cheltuială, căci banii nu se culeg de la trunchi, ca surcelele. Și la iști vro șese, afară de dânsul, dacă rămân acasă, nu le mai trebuie nimica? Dar fiind el cel mai mare, norocul său; trebuie să căutăm a-l zburătăci, căci nu se știu zilele omului! Și poate vreodată să fie și el sprijin pentru iștialți.

Văzând eu că nu-i chip de stat împotriva părinților, începui a mă gândi la pornire, zicând în sine-mi cu amărăciune: „Ce năcaz pe capul meu!” [...]

În sfârșit, ca să nu-mi uit vorba, toată noaptea cea dinainte de plecare, până s-au revărsat zorile, m-am frământat cu gândul, fel și chip, cum aș putea îndupleca pe mama să mă dea mai bine la mănăstire; și tocmai când eram hotărât a spune mamei acestea, iaca și soarele răsare, vestind o zi frumoasă, și Luca Moșneagu, însurățul de-al doilea, a cărui tânără nevastă avusese grijă să-l trezească la timp și să-l pregătească de pornire... se și aude strigând afară: „Gata sunteți? Haidem! că eu vă aștept cu caii înhămați.” [...]

(Ion Creangă, **Amintiri din copilărie**)

*megieșul – vecinul

*culeșerul – făcălețul

*moarea – felul de a fi al unui om supărăcios și manifestările lui

*Socola – cartier al lașului, unde se afla un seminar teologic (școală pentru viitorii preoți)

A. Limba română

- Desparte în silabe cuvintele: „cheltuială”, „surcelele”, „căutăm”, „trebuie”. **4 puncte**
- Precizează câte un sinonim potrivit cu sensul din text al cuvintelor „posomorât” și „vreodată”. **4 puncte**
- Selectează, din textul marcat cu chenar, două cuvinte compuse. **4 puncte**
- Transcrie, din textul marcat, câte un verb de conjugarea a III-a și a IV-a. **4 puncte**
- Menționează cazul substantivelor subliniate: „Când m-ar bate numai atâta grijă, măi femeie, ce mi-ar fi?”. **4 puncte**
- Alcătuiește un enunț în care substantivul „noroc” să aibă funcția sintactică de complement indirect. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „Dar fiind el cel mai mare, norocul său”. **4 puncte**
- Transcrie propozițiile subordonate din fraza „- Trebuie să căutăm a-l zburătăci, căci nu se știu zilele omului!”, precizându-le felul. **4 puncte**
- Alcătuiește o frază care să cuprindă două propoziții subordonate, aflate în raport de coordonare. **4 puncte**

B. Înțelegerea textului

- Transcrie, din textul marcat, fragmentul care sugerează rolul pe care ar urma să-l aibă Nică în familie. **2 puncte**
- Precizează din câți membri este formată familia lui Nică, așa cum rezultă din replica tatălui. **2 puncte**
- Transformă în vorbire indirectă prima replică din textul marcat cu chenar. **2 puncte**
- Precizează două trăsături ale dialogului, care se regăsesc în textul indicat. **2 puncte**
- Explică, pe scurt, semnificația sintagmei „nu-i de capul său”. **4 puncte**

Partea a II-a (18 puncte)

Scrie o compunere de 10 - 15 rânduri, cu titlul „Cea mai frumoasă zi”, în care să prezinți momente de neuitat pe care le-ai trăit într-o împrejurare anumită. În compunerea ta, trebuie:

- să respecti convențiile specifice unei descrieri; **6 puncte**
- să ai un conținut și un stil adecvate tipului de text și cerinței formulate; **8 puncte**

- să respecte normele de exprimare, de ortografie și de punctuație.

4 puncte

Atenție! În compunere poți folosi și următoarele nume proprii: Vlad, Mircea, Elena, Cristina. Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă vei scrie compunerea în limita de spațiu precizată.

Partea a III-a (24 de puncte)

Scrie o compunere în care să motivezi faptul că fragmentul din textul citat la **Partea I** (Ion Creangă, **Amintiri din copilărie**) aparține unei **opere epice/ genului epic**. În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea a trei caracteristici ale genului epic, identificate în fragmentul din **Amintiri din copilărie**;
- exemplificarea acestor caracteristici ale textului epic, pe baza fragmentului citat;
- prezentarea, pe scurt, a subiectului (referire la momente/ la situații semnificative din fragment);
- prezentarea unui personaj, punând în evidență semnificația comportamentului acestuia.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* - 2 p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului compunerii* - 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 25 de rânduri scrise.